

Mundus Aspectabilis Philosophice Consideratus

Falck, Joseph

Augustae Vindelicorum, 1740

§. II. An Sanguinis & reliquæ partes fluidæ vivant?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95848](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95848)

Conf. Motus Angelorum localis, est vitalis, quamvis non sit organicus; ergo etiam prior vitalis erit, vel organa non faciunt ad rem. Resp. dist. min. hæc motio est organica, & non perfectè immanens, con. perfectè immanens, ne. min. & consequentiam. Utrumque ad motionem physicam vitalem requiritur, ut nempe fiat à principio intrinseco dependenter ab organis propriis sibi unitis; aliàs motio non est magis vitalis & immanens, quàm motus vestis in hominè deambulante, aut sonus organi pneumatici. Ad Conf. quæ est de nomine, dist. ant. est vitalis denominativè, prout substat actui voluntatis vitali, ipsum impetranti, con. est vitalis in se formaliter, ne. ant. & consequentiam.

Notandum hìc, actum vitalem recipi in illo principio vivente, à quo elicitur: unde si in homine actus sit spiritalis independens à materia, recipitur in sola anima: si dependeat à corpore, uti sensatio vel cognitio materialis, recipitur in toto.

§. II.

An Sanguis & reliquæ partes fluidæ vivant?

Partium animalis, saltem in latiore sensu acceptarum, quatuor classes enumerant Physici & Medici. Prima classis complectitur partes perfectè solidas & siccas, uti sunt ossa, cutis, nervi, venæ, dentes, rostra, ungues, pili, plumæ, squamæ, &c. 2. Continet partes perfectè fluidas & liquidas, quales sunt quatuor humores, nempe sanguis, pituita, & utraque bilis. 3. Comprendit partes medias, seu participantés aliquid de soliditate & liquiditate, cujusmodi sunt cerebrum, medulla spinalis & ossium, adeps, caro, &c. Ad 4. denique pertinent partes rejectaneæ, ut sudor, phlegmata, & fæces, quæ ejiciuntur, quamquam hæc nomen partis, nonnisi in latissimo & improprio sensu mereantur. Quæstio nunc est, quænam ex his partibus ab animalis anima informentur? qua in re suppono tanquam certum ex omnium consensu, partes velut excrementum ejectaneas non animari, cum illæ sint animæ penitus inutiles, & à natura rejiciantur, neque ulla operatio vitalis circa illas advertatur. De aliis jam disputatur, & imprimis de fluidis.

Qua in re probabilior opinio videtur, quæ dicit, sanguinem non vivere. Ita cum plurimis aliis Scholarum Principes Angelicus, Subtilis, Eximius, & teste Tannero etiam Aristoteles & Galenus cum pluribus Medicis, contra Cajetanum, Valentiam, Toletum, &c. Prob. 1. Nulla in sanguine deprehenditur operatio vitalis, nullum vitæ exercendæ instrumentum: ergo neque sanguis vivit, neque informatur ab anima. Prob. imprimis consequentia. quia anima non unitur alicui parti, nisi ut exerceat operationes vitales; nam ad accidentia & proprietates non vitales abundè sufficiunt formæ partiales & elementa, ut patet ex Contempl. II. III. & IV. Confirmatur ex communi doctorum & indoctorum sensu, qui per solam operationem vitalem vivens à non vivente distinguunt; ex hoc enim fundamento judicat Medicus, & Chyrurgus, an membrum sit vivum aut mortuum; ex eodem judicat hortulanus ramum arboris inanimem esse refecandum, &c. Et ratio à priori est, quia id natura non facit, quod neque est utile, neque necessarium ad finem naturalem ultimò intentum; talis est unio animæ, ubi nulla exerceri potest operatio vitalis: ergo.

Probatur jam antecedens. In sanguine nulla est operatio vitalis: non intellectio aut volitio, nec sensatio & appetitio materialis, ut patet: nec loca-

lis motio vitalis; quia sanguis non seipsum movet dependenter ab organis, quæ non habet; sed vel est motus ebullitionis, qui provenit à spiritibus calidis & subtilioribus, ut evenit in musto, & aliis fermentationibus: vel est circulatorius, & provenit à vasis sensim compressis & dilatatis, eodémque modo circumvolvitur per arterias & venas, quo chylus, lympa, acidulæ, potiones medicæ, aliique humores in corpore circumducuntur, quorum motus utique vitalis non est. Sed neque datur in sanguine nutritio, cum sanguis non aliter augeatur, quàm Isara illapsu rivulorum, nempe per meram appositionem novæ materiæ, uti & chylus in vasis lacteis, vel saliva in salivaribus. Neque etiam sanguis instruitur organis ad introsumptionem necessariis, non digerit, percolat, aut dispensat alimentum servata proportionem partium, non procurat figuram viventibus propriam, sed indiscriminatim induit figuram sui vasis. Confirmantur hæc omnia ex transfusione sanguinis unius animalis in aliud, ubi non apparet, quæ ratione hujusmodi sanguis amissa priori unione statim novæ animæ uniatur.

Probatur 2. Quia sanguis non videtur sufficienter continuatus cum partibus informatis ab anima, uti nec est pes abscissus & cruri contiguus, vel lymphæ per similes meatus decurrentes: quin imò tanta vis chyli, lymphæ & feri inutilis, aliorumque humorum aut potionum cum sanguine miscetur & circulator, ut necesse sit plurimas sanguinis particulas à reliquo sanguine separari, & rursus cum eodem continuari: ergo necesse est, nunc illas vivere, nunc emori; tot autem anastases, continuamque vitæ & mortis vicissitudinem, quis credat? Conf. quia sanguis est alimentum proximum vel remotum animalis sanguinei, ut communiter Physici & Medici consentiunt: ergo non vivit, cum primum per nutritionem transeat in substantiam viventis aliti per novam unionem cum illo.

Colliges ex dictis 1. propter easdem rationes, & quidem à fortiori, non vivere humores cæteros, scilicet pituitam, flavam, & atram bilem. 2. Nec vivere spiritus animales aut vitales, qui nil aliud sunt, quàm subtilissima sanguinis portio; nec etiam hi spiritus concurrunt, ut instrumenta viva ad operationes vitales, sed ferè veluti spiritus, quos ex balsamo vel aquis medicatis haurimus. 3. Neque lac, neque medullam ossium vivere, nec adipem aut sebum, quod in hoc ab adipe differt, quod sit firmitus, quia ex sanguine magis terreo & denso concretum. In his enim, uti in sanguine, non apparet operatio vitalis, nec vitæ organum.

Rationes Contrariæ.

Imprimis Levit. 17. interdicitur Judæis esus sanguinis; *Anima enim*, subdit textus, *Carnis in Sanguine est*: ergo sanguis vivit. Resp. ne conseq. Script. intelligitur à SS. Patribus in sensu latiore, uti ostendimus Contempl. II. ubi de formis animalium, ita ut anima sit in sanguine, vel causaliter, vel significativè, vel mysticè; si enim sanguis prohibitus fuisset, eò quod informaretur ab anima, neque carnibus, & aliis animalium partibus vesci licuisset. Eodem in sensu intellige dictum illud Poëtæ: *Purpuream vomit ille animam*; id est sanguinem, à quo dependet anima.

2. Omnis pars ad integritatem viventis pertinens informatur ab anima totius, quia unius totius unica est forma; sed sanguis est pars vivens, quia Conc. Trid. docet, sanguinem Christi Domini esse sub speciebus panis vi illius conne-

connexionis, & concomitantiae, quâ partes corporis inter se copulantur : ergo informatur ab anima totius. At prima propositio vera quidem est, si intelligatur de parte primaria, non item de secundaria. Per partes primarias intelligimus illas, quæ sunt unione physica connexæ & aptæ ad eliciendas operationes vitales, qualis non est sanguis, quamvis possit esse ad vitam hominis magis necessarius, quàm pes aut manus : Sanguis tamen numeratur inter partes secundarias, quæ constituunt integritatem animalis per mutuam exigentiam cum cæteris partibus etiam primariis, quatenus sine mutua quadam conjunctione non possunt naturaliter conservari : unde ex illis non resultat totum per accidens, in quo nec datur talis mutua partium exigentia, nec subordinatio uni formæ principali : & quamvis in toto homogeneo unica sit forma, non tamen in heterogeneo, qualis est homo, in quo satis est, si formæ partiales, aut elementares principali subordinentur. Ad id quod additur, dico, inde non aliud evinci, quàm sanguinem esse partem integram secundariam ; nec plus voluisse Concilium, exinde suaderetur, quòd dicat sub specie panis poni immediatè verborum integrum corpus Christi, sanguinem verò tantum per concomitantiam : ergo sanguis non est pars corporis integri, uti reliquæ partes animatæ.

3. Si sanguis non informatur ab anima, habet naturam à natura hominis distinctam ; hoc autem videtur falsum 1. Quia si sanguis habet naturam distinctam, sequitur, quòd Verbum se uniendo sanguini duas naturas assumpserit. 2. Quòd assumpserit naturam irrationalem. 3. Quòd Deus factus sit sanguis, sicuti factus est homo ; quæ omnia videntur malè sonare. Imprimis omnia hæc argumenta solvenda sunt contrariæ sententiæ Patronis, qui concedunt Verbum Divinum in triduo mortis fuisse unitum sanguini inanimato. Distinguendum igitur est : habet naturam distinctam, & ab eadem disparatam, negatur : non disparatam, sed eidem tanquam partem integraliter incompletam per se subordinatam, conceditur. Etfi sanguis habeat formam à forma hominis distinctam, constituit tamen cum reliquis partibus unam naturam humanam integram.

Hinc ad 1. dist. quòd assumpserit duas naturas disparatas, & ad unius naturæ integritatem non coordinatas, ne. duas naturas in ratione integri incompletas, & minimè disparatas, con. Ad 2. similis est distinctio, quòd assumpserit naturam irrationalem, in ratione integri incompletam, & naturæ rationali subordinatam, con. completam & disparatam, negatur. Ad 3. dico, quòd Verbum prædicari non soleat de partibus assumptis, sed tantum de toto : sic nemo dicit, *Verbum est materia prima, Verbum est anima, est os aut digitus* ; & in illo textu S. Joan. *Verbum caro factum est*, caro sumitur tropologicè pro tota hominis natura. Sed hæc ad Theologos. Interim omnes eandem difficultatem debent solvere in reliquis humoribus, qui secundum doctrinam Innoc. III. in Extrav. de celebr. Missæ, ad veram hominis constitutionem pertinent. Atque ex istis, & allatis probationibus solvuntur difficultates reliquæ, præsertim si notentur

ea, quæ dicturi sumus de sensibus externis & internis, aliisque animæ operationibus, in quibus multa concurrunt ad actus vitales, quamvis ipsa non vivant, ut aër, cibus, lux, species, &c.

